

Prensa feixista

Tinc al davant dels meus ulls un periòdic feixista. Més ben dit, un tros de periòdic feixista—«Heraldo de Aragón»—que el meu company Ramon Roca, coneixedor de les meves aficions, m'ha enviat des del front. Altres que no fossin com jo, aquest tros de paper els revoltaria i no tindrien prou temps per a fer-ne una pilota i jugar-hi a futbol, com acostumen a fer tants despreocupats que es passegen pel carrer. Jo, no. L'he fullejat tranquil·lament, per la curiositat de conèixer el que diuen els nostres enemics, i per extasiar-me (?) llegint aquesta pobre literatura de «Caballero audaz». El periòdic és brut. Brut i negre; fa olor de pólvora i és foradat amb bales de maüser. És la premsa que els feixistes tiren als seus subordinats. És editat a Saragossa i, segons diu, és el diari de «mayor tirada en esta región».

Es una mica vell, del 23 de Setembre. Els titulars d'aquest full negre, són un model de literatura falsa i el màxim de la poca solta. Un d'ells, el que ja us posa a to, és aquest: «Así el ejército del sur como el del norte, siguen logrando éxitos rotundos sobre las hordas rojas».

Totes les planes són encapçalades així: «El movimiento patriótico salvador de España».

Segons el diari no passa res. Hi ha una plana d'informació estrangera i una altra d'anuncis econòmics. Anuncis de cinema, cabarets, teatre... A la primera plana una fotografia de «los que luchan en defensa de España». Quatre pobrets soldats retratats d'esquena, amb un casc d'acer. Una editorial que diu: «En España religión y patria son consubstanciales», remarca unes frases de Menéndez Pelayo: «en todo hemos de buscar la expresión más brillante del catolicismo español, armado siempre para la pelea, duro y tenaz, tuerte e incansable...» contra — segons ells — el paganisme de Saragossa i el protestantisme als camps de Flandes i d'Alemanya.

A la segona plana veiem una llista de «Donativos de chalecos de lana para los que luchan en el frente». Donatius d'unes *señoritas*, amb uns noms aristòcrates que fan enternir. Hi ha també una altra llista de suscripció, per a l'adquisició d'un avió que portarà el nom de «Saragossa». És per despistar.

Unes notes del Govern Civil de Burgos. Una d'elles diu així: «El respeto a la religión y ritos de los musulmanes». I continua: «Las circunstancias por que atraviesa nuestra Patria han dado lugar a que entren en ella musulmanes cuya religión y ritos».

Quatre milicians de Granollers que davant de Monte Aragón es riuen de la premsa feixista Fot. Roca

segueix dient que se'ls ha de respectar els costums i enterrar-los separats dels seus cementiris com a respecte de que *no so mos iguales*.

El que fa més gràcia, però, d'aquesta plana, és una gasetilla que parla del *tesoro nacional* i que és el màxim de la broma. Diu així: «Continua el saqueo del oro nacional. Los Comités rojos que ejercen mandos en la desgraciada capital, no vacilan en asestar a España el daño del empobrecimiento nacional. La desesperación de saberse perdidos muestra sin disfraz la ausencia absoluta de patriotismo, de inte-

rés por el pueblo español. Pierden ellos? Pues que se pierda España. Pero el crimen no quedará sin sanción y sus designios no prevalecerán, pues de la Patria quebrantada por el atentado de sus malos hijos surgirá una España grande y poderosa que en las vías de la paz y del trabajo se recuperará prontamente.» És el que a mi m'ha fet més gràcia. Tots són uns. Tots aquests militars estrellats tenen la mateixa gràcia d'opereta dolenta que aquell Queipo de la Radio Sevilla. El «jete» va saber-los ajuntar.

Continuo la lectura. Faig un esforç perquè els llegidors puguin fer se càrrec d'aquestes bestieses. Passo per alt moltes coses sense interès. Sóc a la secció estrangera. Notes telegràfiques enviades principalment de Roma. La més bona, però, és enviada de Lisboa i parla de la Generalitat. Diu així: «La sublevación anarquista en Cataluña. — Noticias que se reciben de Cataluña dan cuenta que la revolución que se inició en la capital se ha extendido a otras provincias catalanas. Varias emisoras lo confirman y agregan que los elementos populares se han levantado contra el Gobierno de la Generalidad, porque éste de manera desaprensiva, envía miles de milicianos a los frentes aragoneses donde son aniquilados por los nacionalistas. Continúa la diaria fuga de elementos afectos a la Generalidad. Al huir ponen como pretexto el ser impotentes para dominar la anarquía existente en Barcelona.»

No puc més. Fa vergonya pensar que seriem si arribessin a manar-nos aquesta «troupe», que tenen encara la sang glaçada i la bandarrerria d'anomenar-se «Los salvadores de España!»...

JOAN VERNET

Els nostres milicians, braus i aguerrits, no senten pas el fred...

Fot. Roca